

Иницијална проценка на влијание на регулативата

Чекор 1: Опис на проблемите, целите што ќе се остварат со нивно решавање и можните опции за решавање на проблемите

1. Опис на проблемите

Педагошката служба е орган во состав на Министерството за образование и наука чија надлежност во моментот делумно е уредена со Законот за учебници за основно и средно. Со измените и дополнувањата на Законот за основното образование и измените и дополнувањата на Законот за средното образование кои се во процедура се предвидува зголемување на надлежностите на Педагошката служба.

Имено со Законот за основното образование и Заааконот за средното образование се предвидени следните цели на основното и средното воспитание и образование:

- стекнување општи и применливи знаења што се потребни во секојдневниот живот или за натамошно образование,
- хармоничен, интелектуален, емоционален и социјален развој на учениците соодветно со нивните способности,
- развивање на писменоста и способностите на учениците за разбирање,
- воспитување за меѓусебна толеранција, соработка, почитување на различноста, основните човекови слободи и права,
- воспитување за општи културни и цивилизациски вредности кои произлегуваат од светските традиции,
- вклучување и водење грижа за развојот на учениците со посебни образовни потреби,
- развивање на надареноста на учениците во различни области и
- унапредување на здравиот начин на живеење и воспитување за преземање одговорност за сопственото здравје и за заштита на животната средина.

Заради целосно и посеопфатно остварување на овие цели, неопходно е натамошно развивање и подобрување на системот на основното и средното воспитание и образование со применување на европските стандарди и критериуми, што ќе овозможи поголем развој на воспитната компонента во реализацијата на основното и средното образование. Истото ќе може да се оствари со давање на надлежности на одреден орган, кој ќе биде стручен и компетентен да ги реализира реформите во основното и средното образование во делот на зајакнување на воспитната компонента, преку активно вклучување на родителите во овој процес и нивно советување за успешниот развој на нивните деца-ученици. За таа цел се предлага донесување на Закон за Педагошката служба, кој ќе биде носечкиот двигател на развојот на воспитната компонента во основното и средното образование.

Во измените и дополнувањата на Законот за основното образование и измените и дополнувањата на Законот за основното образование, а со цел да се зголеми успехот на учениците, како и да се надминат одредени ситуации кога родителите не се запознаени со успехот на нивното дете, или од одредени причини не покажуваат доволно грижа за напредокот во учењето на нивните деца-ученици, се предвидува родителите да се упатуваат на советување. Советувањето на родителот односно старателот ќе го врши психологот во училиштето согласно Програмата за

советување на родители, која на предлог на Педагошката служба ја донесува министерот за образование и наука.

Исто така, со цел за зајакнување на квалитетот на наставниот кадар во основните и средните училишта, на наставникот приправник по истекот на приправничкиот стаж, како составен дел од стручниот (приправнички) испит ќе му се врши проценка на карактеристиките за подобност со работата со деца и адолесценти во воспитно-образовната дејност (тест на личноста). Тестот на личноста ќе го подготвува и ќе спроведува Педагошката служба. Исто така и за наставникот кој покажува незадоволителни резултати во работата, или постои оправдано сомневање за неговата психичка здравствена ќе му се врши проценка на карактеристиките за подобност со работата со деца и адолесценти во воспитно-образовната дејност (тест на личноста).

Оттука, се цени дека е потребно донесување на Законот за Педагошката служба.

2. Опис на целите што се планираат да се постигнат со решавање на проблемите

Основна цел на на Законот за Педагошката служба е уредување на целите, организацијата, надлежностите, раководењето и овластувањата на Педагошката служба, како и други прашања од значење за унапредување на личниот, психолошкиот, социјалниот, културниот и воспитно-образовниот развој на учениците во основното, гимназиското, уметничкото, средното стручно и специјалистичкото образование, на учениците со посебни образовни потреби, образованието на возрасните и ученичките домови, како и издавањето на учебниците за основното и средното образование .

3. Идентификација на можни решенија (опции)

Предложената измена ги содржи следните решенија:

Со член 1 од Предлог на Законот за Педагошката служба се уредуваат целите, организацијата, надлежностите, раководењето и овластувањата на Педагошката служба, како и други прашања од значење за унапредување на личниот, психолошкиот, социјалниот, културниот и воспитно-образовниот развој на децата во предучилишното образование, децата со посебни образовни потреби како и на учениците во основното, гимназиското, уметничкото, средното стручно и специјалистичкото образование, образованието на возрасните и ученичките домови, како и издавањето на учебниците за основното и средното образование.

Со членот 2 се дефинира дека Педагошката служба е орган на државната управа во состав на Министерството за образование и наука која за унапредувањето на личниот, психолошкиот, социјалниот, културниот и воспитно-образовниот развој на децата и учениците, применува современи научни и стручни методи. Со членот 3 се регулира дека внатрешната организација на Педагошката служба се утврдува согласно со нејзините надлежности, врз основа на закон, прописи и други акти кои се однесуваат на организациони облици и согласно со развиеноста на мрежата на воспитно-образовните установи, како и дека седиштето на Педагошката служба е во Скопје.

Со членот 4 од овој закон се дефинираат надлежностите на Педагошката служба за остварување на работите од својот делокруг. Со членот 5 е уредена

организационата поставеност на Педагошката служба и истата се уредува со актот за организација на Министерството за образование и наука. Називот на работните места, задачите и делокругот на работата и бројот на извршителите во Педагошката служба се уредуваат со актот за систематизација на работните места на Министерството за образование и наука. За да се реализираат надлежностите на Педагошката служба, а особено за вршење на советодавна стручна работа и инструктивно-менторска работа на воспитно-образовниот и раководниот кадар во воспитно-образовните установи се образуваат организациони облици кои се утврдуваат со актот за организација на Министерството. Работите од надлежноста на Педагошката служба утврдени во членот 4 алинеите 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 од овој закон ги извршуваат државни службеници кои покрај општите услови за вработување утврдени со Законот за државните службеници ги исполнуваат и следниве посебни услови: имаат најмалку петгодишно искуство во воспитно-образовната работа од областа на психологијата; имаат објавено стручни, односно научни трудови кои се од значење за унапредување на воспитанието и образованието од областа на психологијата или педагогијата; вршат истражувања и владеат со методологијата на научно-истражувачката работа од психологијата или педагогијата во областа на воспитанието и образованието; учествувале на научни и стручни собири за воспитанието и образованието со свои трудови од областа на психологијата или педагогијата и се служат со најмалку еден светски јазик (член 7).

Со членот 8 е утврдена непосредната соработка Педагошката служба со Бирото за развој на образованието, Државниот просветен инспекторат, високообразовните и научните установи, органите на општината, односно градот Скопје, училиштата, меѓународните институции за воспитание и образование, како и со други установи и здруженија на граѓани, а по прашањата за стручното усовршување на педагошко-психолошките служби во воспитно-образовните установи Педагошката служба особено соработува со високообразовните и научните установи.

Со членовите 9, 10 и 11 се регулира органот на раководење, условите кои треба истиот да ги исполнува, работите кои ги извршува, како и можноста да формира советодавни тела и ангажира надворешни соработници по пат на јавен конкурс. Имено со работата на Педагошката служба раководи директор кој се именува и разрешува од Владата на Република Македонија. За директор може да биде избрано лице кое ги исполнува следниве услови: да е државјанин на Република Македонија, да има завршено високо образование и да има најмалку пет години работно искуство со воспитно-образовна дејност или во орган на државната управа надлежен за работите на образованието.

Средствата за финансирање на дејноста на Педагошката служба се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија (член 12).

Членот 13 е преодна одредба за постојните државни службеници во Педагошката служба кои продолжуваат да ги вршат работите на работните места на кои се затекнати на денот на влегувањето во сила на овој закон, а согласно со Законот за државните службеници.

Со членот 14 се уредува влегувањето во сила на овој закон.

Чекор 2: Идентификација на трошоци, придобивки и влијанија

Предлог - Законот за Педагошката служба ќе предизвика фискални импликации во висина од 4.347.874,00 денари за вработување на 10 државни службеници (психолози и педагози) во Педагошката служба.

Предложено решение (опција):
Предлог Законот за Педагошка служба
Опис:

Со член 1 од Предлог на Законот за Педагошката служба се уредуваат целите, организацијата, надлежностите, раководењето и овластувањата на Педагошката служба, како и други прашања од значење за унапредување на личниот, психолошкиот, социјалниот, културниот и воспитно-образовниот развој на децата во предучилишното образование, децата со посебни образовни потреби како и на учениците во основното, гимназиското, уметничкото, средното стручно и специјалистичкото образование, образованието на возрасните и ученичките домови, како и издавањето на учебниците за основното и средното образование.

Со членот 2 се дефинира дека Педагошката служба е орган на државната управа во состав на Министерството за образование и наука која за унапредувањето на личниот, психолошкиот, социјалниот, културниот и воспитно-образовниот развој на децата и учениците, применува современи научни и стручни методи. Со членот 3 се регулира дека внатрешната организација на Педагошката служба се утврдува согласно со нејзините надлежности, врз основа на закон, прописи и други акти кои се однесуваат на организациони облици и согласно со развиеноста на мрежата на воспитно-образовните установи, како и дека седиштето на Педагошката служба е во Скопје.

Со членот 4 од овој закон се дефинираат надлежностите на Педагошката служба за остварување на работите од својот делокруг. Со членот 5 е уредена организационата поставеност на Педагошката служба и истата се уредува со актот за организација на Министерството за образование и наука. Називот на работните места, задачите и делокругот на работата и бројот на извршителите во Педагошката служба се уредуваат со актот за систематизација на работните места на Министерството за образование и наука. За да се реализираат надлежностите на Педагошката служба, а особено за вршење на советодавна стручна работа и инструктивно-менторска работа на воспитно-образовниот и раководниот кадар во воспитно-образовните установи се образуваат организациони облици кои се утврдуваат со актот за организација на Министерството. Работите од надлежноста на Педагошката служба утврдени во членот 4 алинеите 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 од овој закон ги извршуваат државни службеници кои покрај општите услови за вработување утврдени со Законот за државните службеници ги исполнуваат и следниве посебни услови: имаат најмалку петгодишно искуство во воспитно-образовната работа од областа на психологијата; имаат објавено стручни, односно научни трудови кои се од значење за унапредување на воспитанието и образованието од областа на психологијата или педагогијата; вршат истражувања и владеат со методологијата на научно-истражувачката работа од психологијата или педагогијата во областа на воспитанието и образованието; учествувале на научни и стручни собири за воспитанието и образованието со свои трудови од областа на психологијата или педагогијата и се служат со најмалку еден светски јазик (член 7).

Со членот 8 е утврдена непосредната соработка Педагошката служба со Бирото за развој на образованието, Државниот просветен инспекторат, високообразовните и научните установи, органите на општината, односно градот Скопје, училиштата, меѓународните институции за воспитание и образование, како и со други установи и здруженија на граѓани, а по прашањата за стручното усовршување на педагошко-психолошките служби во воспитно-образовните установи Педагошката служба особено соработува со високообразовните и научните установи.

Со членовите 9, 10 и 11 се регулира органот на раководење, условите кои треба истиот да ги исполнува, работите кои ги извршува, како и можноста да формира советодавни тела и ангажира надворешни соработници по пат на јавен конкурс. Имено со работата на Педагошката служба раководи директор кој се именува и разрешува од Владата на Република Македонија. За директор може да биде избрано лице кое ги исполнува следниве услови: да е државјанин на Република Македонија, да има завршено високо образование и да има најмалку пет години работно искуство со воспитно-образовна дејност или во орган на државната управа надлежен за работите на образованието.

Средствата за финансирање на дејноста на Педагошката служба се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија (член 12).

Членот 13 е преодна одредба за постојните државни службеници во Педагошката служба кои продолжуваат да ги вршат работите на работните места на кои се затекнати на денот на влегувањето во сила на овој закон, а согласно со Законот за државните службеници.

Со членот 14 се уредува влегувањето во сила

1. Трошоци

- Дали опцијата предвидува воведување на нови формалности во смисла на обврска за правните или физичките лица да обезбедат уверенија, пријави, решенија, одобренія, овластувања, согласности, сертификати, дозволи, барања, изјави и други обрасци? Ако да, наведи ги формалностите.

НЕМА

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за министерствата, другите органи на државната управа? Ако да, образложи ги трошоците.

Предлог - Законот за Педагошката служба ќе предизвика фискални импликации во висина од 4.347.874,00 денари за вработување на 10 државни службеници (психолози и педагози) во Педагошката служба.

- Дали опцијата ќе предизвика континуирани трошоци за министерствата и другите органи на државната управа. Ако да, образложи ги трошоците.

НЕМА

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за правните или физичките лица? Ако да, образложи ги трошоците.

НЕМА

- Дали опцијата ќе предизвика оперативни трошоци за правните или физичките лица. Ако да, образложи ги трошоците.

НЕМА

2. Придобивки

- Опис и опсег на финансиските придобивки за засегнати страни

- Други нефинансиски придобивки за засегнати страни

Предлог -Законот за Педагошка служба ги има следните придобивки:

- обезбедување квалитет во остварувањето на основното и средното образование;

- обезбедување на еднаков пристап за сите ученици во основното и средното образование;

- економичност и ефикасност во обезбедувањето на учебниците за основно и средно образование;

3. Ризици и претпоставки

4. Останати влијанија

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата		Анализирани приложени во прилог
Влијание врз националната конкурентност	НЕ	НЕ
Влијание врз социјално исклучените и ранливи групи	НЕ	НЕ
Влијание и ефекти на регулативата врз родовите аспекти и еднаквоста	НЕ	НЕ
Влијание врз животната средина	НЕ	НЕ
Влијание/значителна политичка промена на пазарната економија вклучувајќи испитување на влијанието врз потрошувачите и конкурентноста	НЕ	НЕ
Влијание врз правата на граѓаните	НЕ	НЕ
Дали предложените решенија вклучуваат значителни тешкотии за усогласување	НЕ	НЕ

Чекор 3: Консултации

Текстот на Предлог законот е усогласен со Секретаријатот за законодавство. Побарано е мислење од Министерството за финансии.

Резиме на иницијалната проценка на влијание на регулативата

1. Краток осврт на преферираното решение/опција:

Основна цел на на Законот за Педагошката служба е уредување на целите, организацијата, надлежностите, раководењето и овластувањата на Педагошката служба, како и други прашања од значење за унапредување на личниот, психолошкиот, социјалниот, културниот и воспитно-образовниот развој на учениците во основното, гимназиското, уметничкото, средното стручно и специјалистичкото образование, на учениците со посебни образовни потреби, образованието на возрасните и ученичките домови, како и издавањето на учебниците за основното и средното образование .

2. Имиња и презимиња на лицата одговорни за подготовка на иницијалната проценка на влијанието на регулативата и предлог законот:

- Надежда Узелац – директор на Педагошката служба;
- Аце Миноси - од Педагошката служба;
- Елена Ивановска – раководител на Сектор за унапредување на основното и средното образование во Министерството за образование и наука
- Стојанчо Стојковски – раководител на Сектор за нормативно правни работи во Министерството за образование и наука;
- Милка Масникоса - помошник раководител на Сектор за нормативно правни работи во Министерството за образование и наука;

3. Повереници на Владата на Република Македонија кои ќе се вклучат во презентирање на предлог законот во Собранието на Република Македонија:

- Никола Тодоров, министер за образование и наука
- Елизабета Тодоровска, државен секретар
- Стојанчо Стојковски, раководител на сектор

Изјава од министерот за иницијалната проценка на влијание на регулативата

Изјавувам дека предложениот материјал за иницијална проценка на влијанието на регулативата/ предлог закон

1.	Има влијание	врз Буџетот на Република Македонија
2.	Нема влијание	врз усогласеноста со законодавството на Европска Унија.
3.	Нема	врз постапките или работењето на јавната администрација / врз

	влијание	судството при работа со странки (правни и физички лица) или задолжување на странките од јавната администрација со дополнителен административен товар.
4.	Нема влијание	врз економијата и врз обемот на државна помош.
5.	Нема влијание	врз животната средина.
6.	Нема влијание	врз социјалната положба на граѓаните.

7.	Направено е претходно објавување на текстот на предлогот за донесување на закон во Единствениот електронски регистар на прописи и јавно се спроведени консултации со заинтересирани страни. Датум на објавување: Вклучени организации и претставници: Своє мислење дадоа следниве организации:	ДА 04.02.2011
8.	Сите забелешки и предлози од заинтересираните страни се земени во предвид.	ДА
9.	Предлог законот е лекториран.	НЕ
10.	Спроведени се меѓуресорски консултации.	ДА
11.	Дали предлог законот предвидува управна постапка?	НЕ
12.	Доколку предлог законот предвидува управна постапка, дали може да се вгради начелото “молчењето значи одобрување“?	НЕ

Изјава од министерот

Јас, *Никола Тодоров*, изјавувам дека ја проучив Иницијалната проценка на влијанието на регулативата и сметам дека дава реален преглед на очекуваните придобивки и потребните трошоци врзани со секоја од идентификуваните опции за решавање на проблемот.

Потпис на министерот:.....

Датум: 04.02.2011 година